

Daň z příjmů

Základní příručka

Vysvětlíme základní pravidla, jak se daní příjmy. Upozorníme na nejčastější chyby. Objasníme, kdy a jak podat daňové přiznání. Shrňeme, co se stane, když uděláte chybu. Přiblížíme zdanění příjmů ze zahraničí. Popíšeme také dosavadní úlevy spojené s koronavirem. Příručka je hlavně pro zaměstnance, některá doporučení využijí i drobní podnikatelé.

Někdy odkazujeme na konkrétní ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jehož aktuální znění najdete například na www.zakonyprolidi.cz.

Letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Obsah

Které příjmy musím zdanit?..... 2	Musím podat daňové přiznání? 11
Zdaňují se jen peníze?2	Kdy se podává daňové přiznání?..... 11
Platí se daň vždy?2	Dá se podání přiznání nějak ulehčit? 12
Osvobození od daně.....3	Jak podat přiznání, když mám datovou schránku? 12
Musím zdanit přívýdělek?4	Co se stane, když nesplním své povinnosti? 12
Pronajímám byt přes webové služby tzv. sdílené ekonomiky (např. Airbnb nebo Booking.com).....4	Pokuta za opožděné tvrzení daně..... 12
Vozím lidi přes webové služby tzv. sdílené ekonomiky (např. Uber nebo Liftago)4	Úrok z prodlení..... 13
Jak platit nižší daně? 5	Penále..... 13
Dary5	Zjistili jste, že jste daň přiznali špatně? 14
Úroky z půjčky na bydlení.....6	Kde mám zdanit příjmy ze zahraničí? 14
Příspěvky na penzijní (při)pojištění, doplňkové penzijní spoření a životní pojištění.....7	Jak určit, kde jste rezidentem? 14
Úhrada za profesní zkoušku7	Jak daň neplatit dvakrát? 15
Členské příspěvky odborové organizaci7	Opatření a úlevy spojené s koronavirem SARS-CoV-2 15
Základní sleva na poplatníka8	Podání daňového přiznání a zaplacení daně za rok 2019 do 18. srpna 2020..... 15
Sleva na studenta8	Podání daňového přiznání za rok 2020 ... 15
Sleva na manžela/manželku8	Posečkání úhrady daně (splátky) 15
Sleva pro lidi se zdravotním postižením....9	Prominutí úroku z posečkání nebo úroku z prodlení..... 16
Sleva na dítě9	Prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně v ostatních případech..... 16
Sleva na školku (školkovně).....10	Prominutí správního poplatku za vydání potvrzení o bezdlužnosti nebo stavu osobního daňového účtu 16

Které příjmy musím zdanit?

Zákon dělí příjmy na pět skupin. Pro každou platí určitá pravidla, proto je důležité příjem správně zařadit. Příklady zařazení nejčastějších příjmů:

§ 6 Příjmy ze závislé činnosti

pracovní poměr
dohoda o provedení práce
dohoda o pracovní činnosti
služební poměr
příjmy, které souvisejí
se současným, budoucím nebo
dřívějším výkonem závislé činnosti

§ 7 Příjmy ze samostatné činnosti

živnostenské a jiné podnikání
zemědělská výroba, lesní a vodní
hospodářství
nezávislé povolání

§ 8 Příjmy z kapitálového majetku

úroky z poskytnutých úvěrů a půjček
dávky penzijního připojištění
plnění ze soukromého životního pojištění

§ 9 Příjmy z nájmu

nemovitostí (domů, bytů, garáží...)
movitých věcí (pokud nejde o příležitostný
nájem)

§ 10 Ostatní příjmy

příležitostné činnosti
prodej nemovitostí
dary

Zdaňují se jen peníze?

Ne. Daní se i nepeněžní příjem – hodnota získané věci nebo práva. Daň z příjmů se dnes platí také místo dřívější darovací daně. Obecně tedy daň může dopadat na to, o čem se zvětšil Váš majetek.

Příklad: Pokud pronajímáte pozemek zemědělskému družstvu a místo peněz dostáváte třeba brambory nebo jablka, jde o příjem. (Pokud ale hodnota takových věcí nepřesáhne 6 000 Kč za rok a nemáte jiné příjmy než ze zaměstnání, daň neplatíte.)

Platí se daň vždy?

Ne. Některé příjmy nejsou předmětem daně a některé jsou od daně osvobozené.

Když příjem **není předmětem daně**, daň se na něj vůbec nevztahuje (některé z takových „příjmů“ ve skutečnosti nejsou ani příjmy – nezvyšují rozsah Vašeho majetku).

Příklad: úvěry, příjmy z vypořádání společného jmění manželů, příjem au pair nebo částka, kterou Vám zdravotní pojišťovna vrátí, protože jste překročili limit regulačních poplatků a doplatků na léky. (Více v [§ 3](#) odst. 4 zákona o daních z příjmů.)

I když příjem je předmětem daně, může být od **daně osvobozen**.

Osvobození od daně

Daň se neplatí z mnoha příjmů. Základní seznamy najdete v [§ 4](#) (osvobození od daně) a [§ 4a](#) (osvobození bezúplatných příjmů). Další osvobození jsou v ustanoveních k jednotlivým druhům příjmů (např. v [§ 6](#) odst. 9 nebo [§ 10](#) odst. 3).

Příjmy osvobozené od daně se **neuvádějí v daňovém přiznání** a nepočítá se s nimi při určování, zda musíte podat daňové přiznání. **Příjmy nad 5 milionů Kč ale musíte finančnímu úřadu oznámit.**

Některé příjmy jsou od daně osvobozeny **bez dalších podmínek**.

Příklad: dědictví, nemocenské, sociální dávky, podpora v nezaměstnanosti, stipendium, výživné, důchod do 72násobku minimální mzdy, příspěvky zaměstnavatele z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo ze sociálního fondu, plnění z dobrovolnické činnosti, příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy.

Některé příjmy jsou osvobozeny **jen za určitých podmínek**, například:

příjem	podmínky osvobození
z prodeje bytu nebo rodinného domu (a souvisejícího pozemku)	Bydleli jste tam nejméně 2 roky bezprostředně před prodejem. Bydleli jste tam kratší dobu, ale příjem z prodeje použijete na své další bydlení. Nesmí jít o nemovitost zahrnutou do obchodního majetku.
z prodeje jiných nemovitostí	Vlastnili jste nemovitost alespoň 5 let před prodejem u příjmu za rok 2020. Od roku 2021 alespoň 10 let. Pokud jste ji zdědili, započítá se i vlastnictví Vašeho předka, manžela nebo dítěte.
z prodeje hmotné movité věci	Pokud ale nejde o <ul style="list-style-type: none">– cenný papír,– motorové vozidlo, letadlo nebo loď, pokud jste je před prodejem vlastnili méně než 1 rok,– movité věci v obchodním majetku (nebo když v něm byly méně než 5 let před prodejem).
z prodeje podílu v obchodní korporaci	Měli jste ho alespoň 5 let před prodejem. Pokud jste ho zdědili, započítá se i vlastnictví Vašeho předka, manžela nebo dítěte.
příspěvky zaměstnavatele na penzijní nebo životní připojištění	do 50 000 Kč ročně
výhry z tomboly, hazardu	Pokud výše výhry nepřesahuje 1 000 000 Kč.
ceny z veřejné soutěže, reklamní soutěže nebo z reklamního slosování	do 10 000 Kč

Musím zdanit přivýdělek?

Prodáváte starý nábytek, oblečení, motorku, přírodní kosmetiku?

Jsou příjmy osvobozené od daně podle § 4? Pokud ne, jak se pozná, jestli jde o ostatní příjmy ([§ 10](#)) nebo o příjmy ze samostatné činnosti ([§ 7](#))?

Osvobození (§ 4)/Ostatní příjmy (§ 10)

Příležitostný prodej, tedy jednorázový nebo nahodilý. Nesmí jít o pravidelnou činnost.

Například prodáváte oblečení po svém dítěti.

Prodej většiny movitých věcí je osvobozen od daně, pokud nejde o věci, které jsou nebo mají (měly)být součástí obchodního majetku [[§ 4 odst. 1 písm. c\)](#)].

Pokud tyto příjmy nejsou od daně osvobozeny již podle § 4, jsou **osvobozeny, pokud nepřekročí 30 000 Kč za rok**. Jinak je musíte zdanit, a to celé (nejen část nad 30 000 Kč).

Příjmy si můžete snížit o **výdaje** související s prodejem věcí.

Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)

Pravidelný přivýdělek ze soustavné a pravidelné činnosti. I kdybyste neměli živnostenské oprávnění, daníte příjem jako příjem ze samostatné činnosti.

Například šijete oblečení na děti a prodáváte je.

Tyto příjmy **nemusíte danit**, pokud **nepřesáhnou 6 000 Kč za rok** a nemáte jiné příjmy kromě příjmu ze zaměstnání nebo veškeré Vaše příjmy (včetně těchto) **nepřesáhly 15.000 Kč za rok**.

Příjmy si můžete snížit o **skutečné výdaje** vynaložené k dosažení těchto příjmů nebo o tzv. **pašální výdaje**.

Pronajímám byt přes webové služby tzv. sdílené ekonomiky (např. Airbnb nebo Booking.com)

Je velice pravděpodobné, že poskytujete ubytovací služby, měli byste mít živnostenské oprávnění a utržené peníze byste měli danit jako příjmy ze samostatné činnosti ([§ 7](#)).

Podrobnosti najdete v letáku [Sdílená ekonomika – ubytovací služby](#).

Vozím lidi přes webové služby tzv. sdílené ekonomiky (např. Uber nebo Liftago)

Pokud to děláte pravidelně a nejste jejich zaměstnancem, poskytujete přepravní služby, což znamená, že byste měli mít živnostenské oprávnění a utržené peníze byste měli danit jako příjmy ze samostatné činnosti ([§ 7](#)).

Podrobnosti najdete v letáku [Sdílená ekonomika – přepravní služby](#).

Jak platit nižší daně?

Můžete si **snížit základ daně** o

- některé dary
- úroky z úvěrů/hypotéky na financování bytových potřeb
- příspěvek na penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření
- pojistné na soukromé životní pojištění
- členské příspěvky zaplacené odborové organizaci
- úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání

nebo **uplatnit slevu na dani** nebo **daňové zvýhodnění**

- základní sleva na poplatníka
- sleva na manžela/manželku
- základní a rozšířená sleva na invaliditu
- sleva na držitele průkazu ZTP/P
- sleva na studenta
- daňové zvýhodnění na dítě
- sleva za umístění dítěte (školovné)

Snížení základu daně znamená, že určitou částku odečtete od příjmů, z nichž se až pak vypočítá daň (15 %). (Když tedy například snížíte základ daně o zaplacené příspěvky na životní pojištění ve výši 24 000 Kč, snížíte si tím ve výsledku daň o 3 600 Kč.)

Sleva na dani znamená, že se z příjmů (ze základu daně) nejprve vypočítá daň, kterou pak můžete snížit o slevu. V případě daňového zvýhodnění na dítě dokonce při nemožnosti uplatnit slevu (daň je na nule) můžete dostat peníze navíc (bonus).

Podrobnosti následují.

Od základu daně si můžete odečíst hodnotu darů poskytnutých určitým příjemcům na zákonem vymezené účely:

komu

na co

obcím, krajům, organizačním složkám státu a právnickým osobám se sídlem na území ČR nebo pořádajícím veřejné sbírky

na vědu a vzdělávání, výzkum a vývoj, kulturu, školství, na podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat a jejich zdraví, na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární, charitativní, tělovýchovné a sportovní

registrovaným církvím a náboženským společnostem

na náboženské účely

politickým stranám, politickým hnutím, evropským politickým stranám nebo evropským politickým nadacím

na jejich činnost

lidem s bydlištěm v ČR

na poskytování zdravotních služeb, provozování škol a školských zařízení, zajišťování péče o toulavá

nebo opuštěná zvířata nebo zajišťování péče o jedince ohrožených druhů živočichů

lidem s bydlištěm v ČR, kteří mají invalidní důchod, a nezletilým dětem závislým na péči jiné osoby

na zdravotnické prostředky nebo na zvláštní pomůcky nehrazené státem nebo pojišťovnami a na majetek usnadňující těmto lidem vzdělání a zařazení do zaměstnání

Počítají se i příspěvky na odstraňování následků živelních pohrom (povodně, požáry, zemětřesení atd.) na území EU, Islandu, Norska a Lichtenštejnska.

Musíte darovat alespoň částku odpovídající 2 % Vašeho základu daně nebo alespoň 1 000 Kč.

Svůj základ daně tak můžete snížit **maximálně o 15 %** (za roky 2020 a 2021 až o **30 %**).

Musíte **doložit, že jste dar poskytli** např. darovací smlouvou nebo potvrzením příjemce daru s uvedením výše daru.

Darem je i bezplatné **darování krve** (jeden odběr má hodnotu 3 000 Kč), **orgánu** nebo **krvetočivých buněk** (hodnota odběru je 20 000 Kč).

[Více v [§ 15](#) odst. 1 zákona o daních z příjmů.]

Úroky z půjčky na bydlení

Od základu daně si můžete odečíst zaplacené úroky

- z hypotéky nebo úvěru u banky v souvislosti s hypotékou (např. předhypoteční úvěr, doplňkové úvěry atd.) a
- z úvěru ze stavebního spoření nebo jiného úvěru poskytnutého stavební spořitelnou (např. překlenovacího úvěru).

Prostředky z úvěrů a hypoték musejí být použity na **financování bytových potřeb**. Přitom nesmí jít o výstavbu, údržbu nebo změnu staveb při podnikatelské činnosti, za účelem pronájmu nebo poskytování ubytovacích služeb.

Můžete odečíst **až 300 000 Kč za domácnost** za rok 2020, od roku 2021 150 000 Kč. **Pokud nesplácíte celý rok**, můžete odečíst nanejvýš **dvanáctinu** maximální částky **za každý měsíc placení úroků**.

Pokud máte **smlouvu společně** s někým dalším (manželem/manželkou, partnerem/partnerkou, sourozencem), můžete si úroky odečíst buď každý rovným dílem, anebo jeden z vás za všechny.

Musíte **doložit smlouvu** s bankou (stavební spořitelnou) a **každoročně potvrzení o výši zaplacených úroků**. Zároveň musíte prokázat, že zajišťujete své bytové potřeby (např. výpisem z katastru nemovitostí, potvrzením bytového družstva atd.).

Můžete odečíst i úroky z úvěru/hypotéky na nákup pozemku pro stavbu domu. Musíte ale začít stavět nejpozději do 4 let od uzavření smlouvy i koupě pozemku. Pokud to nestihnete, budete muset dříve odečtené úroky dodatečně zdanit.

[Více v [§ 15](#) odst. 3 a 4 a [§ 4b](#) zákona o daních z příjmů.]

Příspěvky na penzijní (při)pojištění, doplňkové penzijní spoření a životní pojištění

U každého druhu příspěvků můžete od základu daně odečíst **maximálně 24 000 Kč** za rok.

příspěvek na	Kdy a jak můžete snížit základ daně?
penzijní připojištění se státním příspěvkem	Můžete odečíst to, oč měsíční příspěvek přesahuje 500 Kč. Příklad: Pokud měsíčně platíte na připojištění 800 Kč, můžete si odečíst 300 Kč x 12 (měsíců), tj. celkem 3.600 Kč.
penzijní pojištění	Můžete odečíst zaplacené příspěvky. Výplata plnění musí být sjednána nejméně po 60 měsících (5 letech) a současně nejdříve v roce dosažení 60 let.
doplňkové penzijní spoření	Můžete odečíst to, oč měsíční příspěvek přesahuje 1 000 Kč.
vlastní životní pojištění	Můžete odečíst zaplacené příspěvky. Výplata plnění musí být sjednána nejméně po 60 měsících (5 letech) a současně nejdříve v roce dosažení 60 let. U krátkodobých smluv (5–15 let) navíc musí pojistná částka přesahovat 40 000 Kč a u smluv na více než 15 let 70 000 Kč.

První rok, kdy odpočet uplatňujete, musíte **doložit smlouvu** o životním nebo penzijním pojištění, a **každý rok** pak **potvrzení** pojišťovny o výši zaplacených příspěvků.

Pokud se rozhodnete životní nebo penzijní (při)pojištění předčasně zrušit a vybrat, budete muset dodatečně zdanit uplatněné odpočty za posledních 10 let.

[Více v [§ 15](#) odst. 5 a 6 zákona o daních z příjmů.]

Úhrada za profesní zkoušku

Od základu daně můžete odečíst úhradu za závěrečnou zkoušku podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, a to až 10 000 Kč. Pokud jste osobou se zdravotním postižením, pak až 13 000 Kč, a pokud jste osobou s těžším zdravotním postižením, až 15 000 Kč.

Pokud úhradu uplatňujete jako výdaj související s Vaší samostatnou výdělečnou činností, nemůžete úhradu odečíst podruhé.

Musíte doložit potvrzení o úhradě za zkoušku.

Členské příspěvky odborové organizaci

Od základu daně můžete odečíst členské příspěvky odborové organizaci, a to až 1,5 % ročních zdanitelných příjmů ze zaměstnání, nanejvýš ale 3 000 Kč.

Musíte doložit potvrzení odborové organizace o výši příspěvku.

Základní sleva na poplatníka

Pokud jste zaměstnaní, pravděpodobně jste podepsali „růžový papír“ (prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, které se dá podepsat jen u jednoho ze zaměstnavatelů). Tehdy zaměstnavatel uplatňuje dvanáctinu Vaší slevy již při placení záloh na daň.

Základní sleva na každého poplatníka je **24 840 Kč za rok 2020**, od roku 2021 **27 840 Kč** ročně (na zálohách v roce 2021 každý měsíc 2 320 Kč).

Pokud na zálohách nevyčerpáte celou základní slevu (třeba proto, že jste byli zaměstnaní jen část roku), můžete zaměstnavatele požádat o roční zúčtování daně nebo slevu uplatnit v daňovém přiznání.

Sleva na studenta

Jako studenti můžete kromě základní slevy daň snížit o **4 020 Kč** ročně (335 Kč měsíčně), pokud jste mladší 26 let nebo studujete v prezenční formě doktorský studijní program a je Vám méně než 28.

Musíte doložit potvrzení o studiu. Potvrzení se vydává pouze na školní rok či semestr, proto musíte doložit vždy aktuální potvrzení.

Sleva na manžela/manželku

Pokud žijete společně, můžete daň snížit o slevu na manžela/manželku **24 840 Kč** ročně, pokud byl jeho/její „rozhodný“ příjem nižší než 68 000 Kč za rok. Pokud má manžel/manželka průkaz ZTP/P, je sleva dvojnásobná (49 680 Kč).

Do „rozhodného“ příjmu se počítají

- hrubé příjmy ze zaměstnání, z podnikání, z nájmu, atd.
- všechny důchody,
- dávky nemocenského pojištění (nemocenské, peněžité pomoci v mateřství, ošetřovné),
- náhrada mzdy při pracovní neschopnosti,
- podpora v nezaměstnanosti.

nepočítají

- dávky státní sociální podpory (rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, příspěvek na dítě),
- dávky pomoci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc),
- dávky péčovské péče s výjimkou odměny pěstouna,
- dávky osobám se zdravotním postižením,
- příspěvek na péči, sociální služby,
- stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání,
- příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, který je od daně osvobozen.

Peněžítá pomoc v mateřství se započítává, na rozdíl od rodičovského příspěvku, který se nezapočítává.

Mezi příjmy předchozího kalendářního roku patří příjmy vyplacené do 31. prosince. Výjimkou jsou příjmy ze závislé činnosti (např. zaměstnání), které patří mezi příjmy za uplynulý rok, pokud byly vyplaceny do 31. ledna následujícího roku.

Sleva pro lidi se zdravotním postižením

Základní sleva na dani 2 520 Kč ročně náleží lidem s přiznaným invalidním důchodem v prvním nebo druhém stupni, a to i poté, co místo něj dostanou starobní důchod.

Rozšířená sleva na dani 5 040 Kč ročně náleží lidem s přiznaným invalidním důchodem ve třetím stupni (i po přeměně na starobní důchod) a těm, kteří jsou plně invalidní, ale důchod nedostali (např. pro nedostatečnou dobu pojištění).

Držitelé průkazu ZTP/P mají navíc slevu na dani **16 140 Kč** ročně.

Musíte **doložit** rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu a doklad o výplatě důchodu.

Držitelů průkazu ZTP/P předloží průkaz, nebo rozhodnutí o jeho přiznání.

Pokud jste důchod nebo průkaz neměli celý rok, můžete uplatnit **dvanáctinu slevy** za každý měsíc, na jehož počátku jste důchod nebo průkaz již (ještě) měli přiznaný.

Sleva na dítě

Pokud s dětmi bydlíte a vyživujete je, můžete uplatnit daňové zvýhodnění (slevu, bonus nebo obojí)

- 15 204 Kč na první dítě,
- 19 404 Kč na druhé dítě,
- 24 204 Kč na každé další dítě.

Dítětem je nezletilé dítě nebo dítě do věku 26 let, které studuje, je v učení, nebo ze zdravotních důvodů studovat nemůže. Pokud má dítě průkaz ZTP/P, je sleva dvojnásobná.

Daňové zvýhodnění může uplatnit rodič, jeho manžel/manželka (registrovaný partner/partnerka), osvojitel, pěstoun nebo osoba, jež má dítě svěřené do péče.

Pokud daňové zvýhodnění nemůžete celé uplatnit jako slevu na dani, protože už slevu není z čeho odečíst, finanční úřad Vám vyplatí **daňový bonus** až 60 300 Kč za rok, ale jen pokud jste měli hrubé příjmy ze zaměstnání nebo podnikání alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy (87 600 Kč za rok 2020). Od roku 2021 neplatí omezení 60 300 Kč a šestinásobek minimální mzdy činí 91 200 Kč (7 600 měsíčně).

Musíte **předložit** doklad o totožnosti dítěte (uplatňujete-li daňové zvýhodnění poprvé), potvrzení zaměstnavatele druhého z rodičů o tom, že zvýhodnění neuplatňuje, případně potvrzení školy o studiu zletilého dítěte (nebo potvrzení o tom, že dítě ze zdravotních důvodů nemůže studovat).

Pokud všechny podmínky pro daňové zvýhodnění nebyly splněny celý rok, můžete uplatnit **dvanáctinu slevy** za každý měsíc, na jehož počátku splněny byly.

Daňové zvýhodnění na dítě **nemůže uplatnit druh/družka** žijící s rodičem dítěte.

Pokud rodič nemůže uplatnit daňové zvýhodnění (třeba proto, že nemá dostatečný příjem), může ho využít **prarodič** dítěte nebo jeho manžel či manželka, pokud s dítětem žijí ve společné domácnosti.

Sleva na školku (školkovné)

Pokud s dítětem bydlíte a vyživujete je, můžete od daně odečíst **výdaje za školku** (kromě stravy), maximálně do výše minimální mzdy za každé dítě (14 600 Kč za rok 2020).

Slevu může uplatnit rodič, jeho manžel/manželka (registrovaný partner/partnerka), osvojitel, pěstoun nebo osoba, jež má dítě svěřené do péče, nikoliv druh/družka rodiče dítěte, i když se o dítě stará a žíví je.

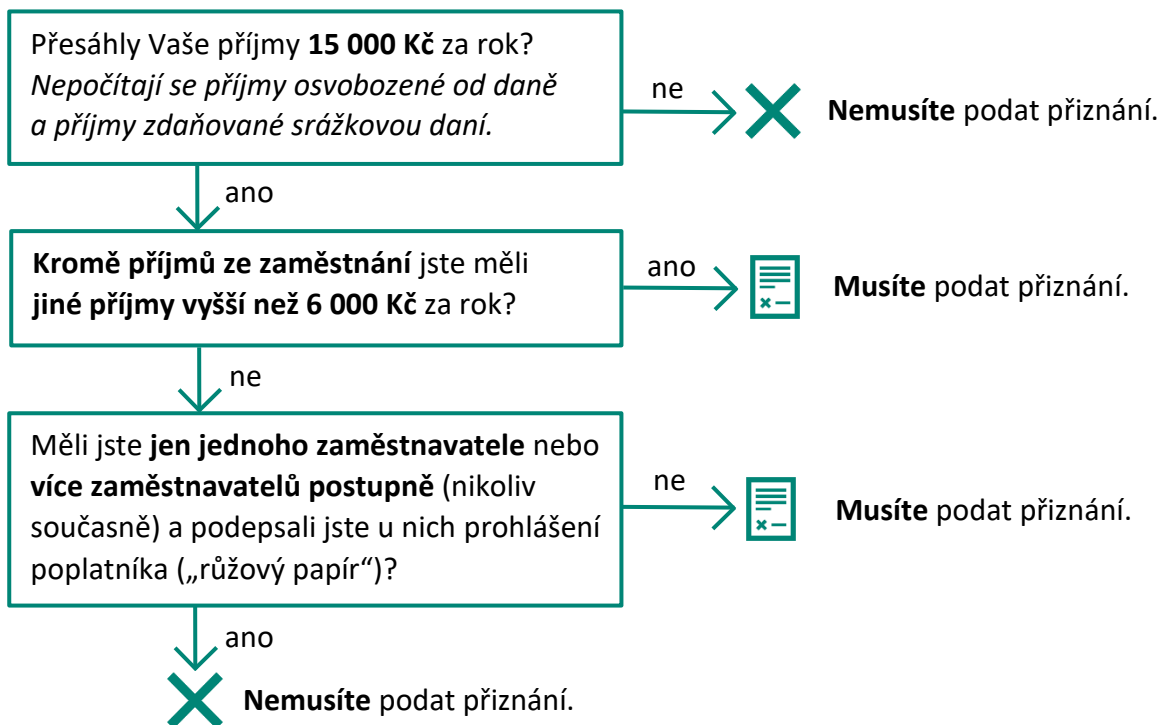
Školkovné se dá uplatnit za mateřskou školu, dětskou skupinu nebo zařízení poskytující srovnatelnou péči na základě vázané živnosti „péče o dítě do tří let věku v denním režimu“ nebo (při péči o děti od tří let) volné živnosti „mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“.

Druh živnostenského oprávnění provozovatele zařízení zjistíte ze živnostenského rejstříku na <https://www.rzp.cz>.

Musím podat daňové přiznání?

Přiznání musíte přesto podat, pokud

- jste ve ztrátě,
- jste u zaměstnavatele **nesprávně uplatnili daňové zvýhodnění na dítě** (zaměstnavatel oznámil chybu finančnímu úřadu),
- Vám **zaměstnavatel vyplatil mzdu za předchozí roky** (po 31. lednu následujícího roku),
- **jste v insolenci** (přiznání podáte, pokud soud rozhodne o úpadku a při ukončení insolvence),
- máte **příjmy** i ze **zahraničí** (přiznání není třeba podat vždy, podrobnosti později),
- jste **předčasně vypověděli smlouvu o soukromém životním pojištění** nebo smlouvu o **penzijním připojištění** (a dřív jste uplatňovali daňové úlevy na příspěvky).

Všechny [případy, kdy musíte podat daňové přiznání](#), najdete na webu Finanční správy www.financnisprava.cz v sekci *Daně* → *Daň z příjmů* → *Fyzické osoby* → *Obecné informace*.

Kdy se podává daňové přiznání?

Nejpozději **první pracovní den v dubnu**, ale **elektronicky** ho můžete podat až **první pracovní den v květnu**.

Pokud přiznání podá Váš daňový poradce nebo advokát (nebo když musíte mít účetní závěrku ověřenou auditorem), pak nejpozději **první pracovní den v červenci**.

Dá se podání přiznání nějak ulehčit?

Zkuste [Elektronická podání pro finanční správu](https://adisepo.mfcr.cz) (EPO) na adisepo.mfcr.cz. Daňový portál je důvěryhodný a na některé chyby Vás upozorní již při vyplňování. Pokud máte datovou schránku nebo uznávaný elektronický podpis, můžete daňové přiznání přes EPO rovnou podat. Pokud ne, vyplněné přiznání si vytisknete, podepíšete ho a doručíte finančnímu úřadu poštou nebo osobně.

Jak podat přiznání, když mám datovou schránku?

Od roku 2021 již přiznání nemusíte podat elektronicky, pokud jste si datovou schránku zřídili dobrovolně.

Pokud Vám ale **zákon stanoví povinnost mít datovou schránku** (např. advokáti, daňoví poradci, insolvenční správci, znalci, soudní tlumočníci a soudní překladatelé), **musíte přiznání nadále podat elektronicky**. Pokud přiznání podáte jinak, bude v „nesprávné formě“ a finanční úřad Vás vyzve k nápravě (pravděpodobně přes datovou schránku – je dobré ji kontrolovat). Pokud ve stanovené lhůtě přiznání přesto nepodáte elektronicky, finanční úřad sice přiznání zpracuje, ale hrozí Vám **pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy ve výši 1 000 Kč**.

Co se stane, když nesplním své povinnosti?

Daň musíte **správně přiznat a včas zaplatit**, jinak Vám hrozí sankce. Sankce vzniká ze zákona již porušením povinnosti. Úředníci nemohou ovlivnit, zda sankci uloží. O výši sankce Vás vyrozumí. Proto je lepší sankcím předejít.

Daňové přiznání podáte pozdě nebo ho nepodáte vůbec. → **pokuta za opožděné tvrzení daně**

Daň zaplatíte později. → **úrok z prodlení**

Daň si špatně spočítáte a finanční úřad vám ji sám doměří. → **penále**

Pokuta za opožděné tvrzení daně

Budete ji muset platit, když daňové přiznání podáte **později než pátý pracovní den** po dni, kdy jste ho měli podat. Závisí na výši stanovené daně a na délce prodlení s podáním daňového přiznání.

Pokuta za opožděné tvrzení daně činí **0,05 %** stanovené daně **za každý den** prodlení, nejvýše však 5 % stanovené daně.

Snižuje se na desetinu, pokud Vaše příjmy ze zaměstnání tvoří většinu celkových zdaňovaných příjmů (nad 50 %).

Snižuje se na polovinu, pokud přiznání podáte do 30 dnů od řádného termínu a jde o jedinou chybu při podávání přiznání v daném roce.

Pokud přiznání podáte, **pokuta se neplatí, pokud nedosáhne 1 000 Kč**.

Pokud přiznání vůbec nepodáte, zaplatíte minimálně 500 Kč.

Úrok z prodlení

Vznikne, když daň zaplatíte se **zpožděním více než 3 dny** (4 pracovní dny před rokem 2021). Úroky z prodlení nabíhají za každý den prodlení (od čtvrtého dne po původním dni splatnosti), až do dne zaplacení včetně.

Od roku 2021 činí úrok z prodlení **ročně 8 % plus repo sazba** stanovená Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž jste začali dlužit. **Před rokem 2021** činil úrok **ročně 14 % plus repo sazba** stanovená ČNB pro první den kalendářního pololetí. Konkrétní výše úroku tedy závisí na výši dlužné daně, délce zpoždění s úhradou a výši repo sazby ČNB.

Úrok se neplatí, pokud nepřesáhne 1 000 Kč u jedné daně za jedno období (200 Kč před rokem 2021).

Výpočet: $[(8 + \text{repo sazba ČNB}) / 365] / 100 \times \text{výše dlužné daně} \times \text{počet dnů prodlení}$

Nemůžete z vážných důvodů celou daň zaplatit najednou?

Požádejte finanční úřad **o posečkání**. Více v letáku [Posečkání \(splátky\) dluhu](#).

Nemohli jste daň uhradit včas z vážných důvodů? **Požádejte o prominutí úroku**.

Více v letáku [Promíjení úroků finančními úřady](#) a v [Pokynu č. GFŘ – D – 45](#).

Penále

Pokud finanční úřad zjistí, že by daň měla být vyšší, než jste uvedli v daňovém přiznání, vyzve Vás k podání dodatečného daňového přiznání. Pokud ho podáte, **penále se vyhnete**.

Pokud však finanční úřad zahájí daňovou kontrolu a **daň vám doměří sám, zaplatíte penále**.

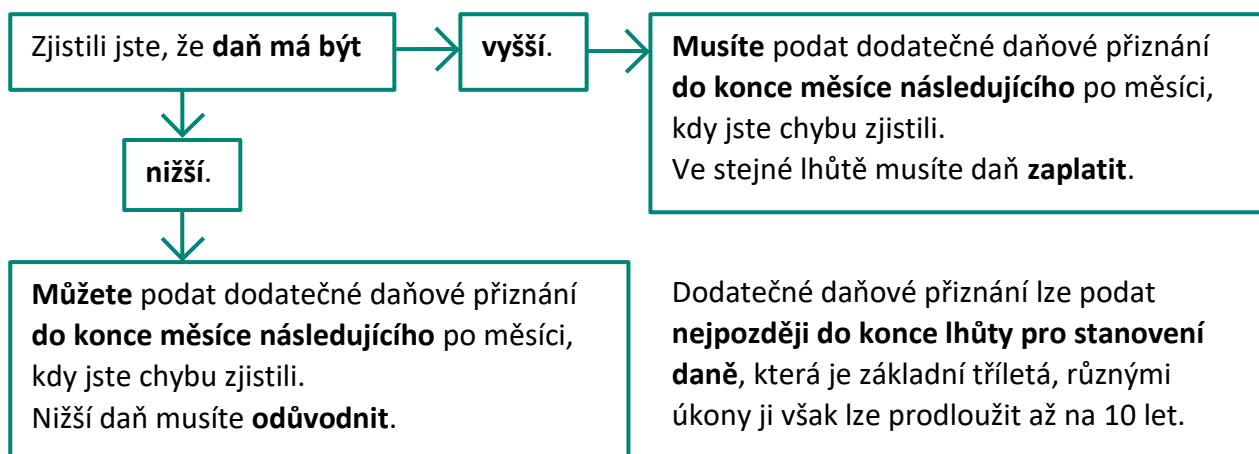
Penále činí 20 % z částky doměřené daně.

Penále na dani z příjmů se neplatí, pokud nepřesáhne 200 Kč.

Pokud jste se správcem daně při doměření daně spolupracovali, zkuste **požádat o prominutí části penále**. Bližší informace naleznete v [Pokynu č. GFŘ – D – 45](#).

Zjistili jste, že jste daň přiznali špatně?

Pokud jste na chybu přišli a přiznání podáváte před termínem pro podání daňového přiznání, podáváte ve skutečnosti **opravné daňové přiznání**, které nahrazuje původně podané přiznání.

Pomocí dodatečného daňového přiznání můžete uplatnit i slevy na dani nebo odčitatelné položky, na které jste zapomněli.

Kde mám zdanit příjmy ze zahraničí?

Pokud jste **český daňový rezident**, zdaňujete v České republice **všechny své příjmy**.

Pokud ne, zdaňujete v České republice jen příjmy ze zdejších zdrojů.

Rezidentství se nepoznává jen podle občanství. I Čech může být český nerezident a cizinec český rezident.

Jak určit, kde jste rezidentem?

Pokud jste podle českého zákona o daních z příjmů ([§ 2](#)) a zahraničních daňových předpisů rezidentem ve více státech, použije se mezinárodní smlouva mezi dvěma státy o zamezení dvojího zdanění (článek 4).

[Přehled platných smluv o zamezení dvojího zdanění](#) (i samotné smlouvy) najdete na webu Ministerstva financí www.mfcr.cz v sekci *Legislativa* → *Dvojí zdanění*.

Obvykle se daňové rezidentství určuje (dokud nelze určit jeden stát) podle toho, kde máte

stálý byt

→ Může jít o vlastní nebo pronajatý, ale musí Vám být dostupný kdykoliv a soustavně.

středisko (centrum) životních zájmů

→ Místo, kde máte nejužší osobní a ekonomické vazby (rodina, práce, přátelé, zájmové aktivity atd.).

obvyklý pobyt

→ V ČR máte obvyklý pobyt, pokud zde pobýváte alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce.

státní občanství

Pokud takto nelze daňové rezidentství určit, musejí se státy dohodnout.

Jak daň neplatit dvakrát?

Pokud byste museli v jednom státě zdanit veškeré své příjmy (jako daňoví rezidenti) a ve druhém státě některé z těchto příjmů (jako daňoví nerezidenti), šlo by o **dvojitý zdanění**. Proto smlouvy o zamezení dvojímu zdanění obsahují článek, který určuje, jak se dvojitý zdanění vyloučí.

Nahlédněte do konkrétní smlouvy mezi dvěma státy. Většinou se příjem zdaňovaný rezidentovi ve druhém státě osvobozuje od daně nebo se umožní snížit daň o daň zaplacenou ve druhém státě.

Opatření a úlevy spojené s koronavirem SARS-CoV-2

[Přehled dosavadních opatření kvůli koronaviru](#) najdete na webu Finanční správy www.financnisprava.cz v sekci *Finanční správa* → *Média a veřejnost* → *Nouzový stav (COVID-19)* *Daňové informace* → *Informace pro veřejnost*.

Podání daňového přiznání a zaplacení daně za rok 2019 do 18. srpna 2020

Pokud jste namísto v běžném termínu (1. dubna nebo 1. července 2020) podali přiznání a daň zaplatili **do 18. srpna 2020**, dopadlo na Vás hromadné (plošné) **prominutí pokuty za opožděné podání daňového přiznání** k dani z příjmu a **úroku z prodlení**. To znamená, že jste o prominutí nemuseli žádat.

Podání daňového přiznání za rok 2020

Ministryně financí hromadně (plošně) **prominula pokutu za opožděné podání daňového přiznání, úrok z prodlení a úrok z posečkané částky**, pokud

- přiznání podáte „papírově“ a zaplatíte namísto 1. dubna 2021 nejpozději **3. května 2021**, nebo
- přiznání podáte elektronicky a zaplatíte namísto 3. května 2021 nejpozději **1. června 2021**.

O prominutí nemusíte žádat.

Více v rozhodnutí ministryně financí [č. j. 7413/2021/3901-2 ze dne 9. března 2021](#).

Posečkání úhrady daně (splátky)

Obecně můžete **požádat o posečkání úhrady daně**, tedy o odklad povinnosti daň zaplatit nebo o rozložení úhrady do splátek. Po dobu posečkání se běžně platí **úrok z posečkané částky**, který je téměř o polovinu nižší než úrok z prodlení. Při posečkání z důvodů souvisejících s koronavirem se ale automaticky promíjí (popíšeme níže).

V žádosti popište a doložte svou majetkovou situaci a navrhněte termín jednorázové úhrady daně nebo termíny jednotlivých splátek.

Finanční úřad by **měl posečkání povolit** (obecně, bez ohledu na koronavirus), pokud by

- pro Vás neprodlená úhrada znamenala vážnou újmu,
- byla ohrožena Vaše výživa nebo výživa osob odkázaných na Vás,
- neprodlená úhrada vedla k zániku Vašeho podnikání a výnos z ukončení podnikání by byl pravděpodobně nižší než Vaše daň v příštím zdaňovacím období,
- od Vás nelze daň vybrat najednou, nebo
- lze důvodně čekat, že nebudete povinni platit daň (vůbec nebo zčásti)

Podrobnosti najdete v letáku ombudsmana [Posečkání \(splátky\) dluhu](#) nebo v letáku [Posečkání](#) na webu Finanční správy www.financnisprava.cz.

Za žádosti podané **do 16. srpna 2021 se neplatí správní poplatek**.

Finanční úřad rozhodne do 30 dnů. Povolit posečkání lze i zpětně.

Prominutí úroku z posečkání nebo úroku z prodlení při povoleném posečkání kvůli koronaviru

Pokud jste měli **povolené posečkání** úhrady daně (splátky) z důvodů souvisejících s **koronavirem**, **máte prominutý úrok z prodlení a úrok z posečkané částky**, který vznikl **od 12. března 2020 do 16. srpna 2021**. O prominutí tedy nemusíte žádat.

Více v rozhodnutí ministryně financí [č. j. 15195/2020/3901-4 ze dne 10. června 2020](#) a [č. j. 34159/2020/3901-2 ze dne 21. prosince 2020](#).

Prominutí úroku z posečkání nebo úroku z prodlení obecně

Pokud jste neměli povolené posečkání (splátky) z důvodů souvisejících s koronavirem, můžete **požádat o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky**. **Obecně lze úrok prominout až po zaplacení daně**.

Za žádosti podané **do 16. srpna 2021 se neplatí správní poplatek**, který je jinak 1 000 Kč, ale neplatí se, pokud chcete prominout méně než 3 000 Kč.

Prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně v ostatních případech

Pokud Vám finanční úřad z důvodů souvisejících s koronavirem **povolil posečkání daně** nebo Vám **prominul úrok z prodlení** (když posečkání nepovolil), byla Vám **automaticky prominuta** pokuta za opožděné tvrzení daně (po 18. srpnu 2020).

Více v rozhodnutí ministryně financí [č. j. MF-7108/2020/3901-2 ze dne 16. března 2020](#).

Prominutí správního poplatku za vydání potvrzení o bezdlužnosti nebo stavu osobního daňového účtu

Poplatek se neplatí při podání žádosti **do 16. srpna 2021**.